UCHWAŁA Nr IV/36/19
RADY POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO
z dnia 20 lutego 2019r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żuromińskim na lata 2019-2025

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018r., poz. 995 z późn. zm.), art. 19 pkt 16 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r., poz. 1508 z późn. zm.), art. 6 ust. 1 i ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390) uchwala się, co następuje:

§1. Przyjmuje się „Powiatowego Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żuromińskim na lata 2019-2025", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Żuromińskiego.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Żuromińskiego
mgr Mirosław Różański

Załącznik do UCHWAŁY Nr IV/36/19
RADY POWIATU ŻUROMIŃSKIEGO
z dnia 20 lutego 2019r.

PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE ŻUROMIŃSKIM NA LATA 2019-2025

Wstęp

Rodzina jest najważniejszą komórką społeczną, na której opiera się społeczeństwo. We współczesnym świecie widocznym zjawiskiem w rodzinie przemilczanym i marginalizowanym przez wiele lat jest przemoc. Narusza ona prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej. Przemoc jest wielkoobszarowym zjawiskiem, niezbędne jest, więc wielodyscyplinarne podejście do tego problemu, podejmowane przez samorząd działania muszą mieć charakter systemowy. Oczywistym jest, że wszystkie działania na tym polu są ukierunkowane na pomoc ofiarom przemocy. Sprawą priorytetową jest zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom. Jednak czynności te nie w pełni wyczerpują możliwości pomocy. Potrzebne jest objęcie rodziny także pomocą psychologiczną, prawną i socjalną.

Podstawę do opracowania i realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi w szczególności zapis art. 6 ust. 4 pkt. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie: „ Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności: (...) opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie".

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych określają następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r., poz. 1390).
- Ustaw z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018r. poz. 1508 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011r., Nr 50, poz. 259).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137 z późn. zm.).
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M.P. z 2014 r., poz. 445).

1.Diagnoza problemu

1.Źródło danych: przedstawione poniżej dane zostały opracowane na podstawie informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Żurominie.

Wyszczególnienie	**Lata**	
	2017	**2018***
Liczba interwencji domowych	3386	2512
W tym dot. przemocy („Niebieska Karta")	492	262
Liczba ofiar przemocy w rodzinie	101	66
w tym kobiety	85	48
w tym mężczyźni	8	6
w tym nieletni	8	12
Liczba sprawców przemocy domowej	93	52
w tym kobiety	4	2
w tym mężczyźni	89	50
w tym nieletni	0	0

*Dane do 1 grudnia 2018 r.

Z przedstawionych informacji przez Komendę wynika, że liczba interwencji dotyczących przemocy jak i liczba Niebieskich Kart zmniejszyła się. Ofiarami przemocy w rodzinie w zdecydowanej większości są kobiety, nieznacznym odsetek stanowią mężczyźni oraz nieletni. Zmniejszeniu uległa też liczba sprawców przemocy domowej, są to głównie mężczyźni.

Lata	**Postępowania wszczęte z art. 207 KK**
2017	51
2018*	32

*Dane do 1 grudnia 2018 r.

Z uzyskanych danych wynika, że w związku z art. 207 KK (kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5) maleje liczba wszczętych postępowań.

2.Źródło danych: przedstawione poniżej dane zostały opracowane na podstawie informacji uzyskanych od Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu 6 gmin powiatu żuromińskiego.

	Rok 2017	**Rok 2018***
Liczba zgłoszeń nadużywania alkoholu	82	76
Liczba osób wobec których komisja skierowała wnioski o zastosowanie obowiązku poddanie się leczeniu odwykowemu	25	17

*Dane do 1 grudnia 2018 r.

Z danych uzyskanych od Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika że w powiecie żuromińskim nieznacznie zmniejszyła się liczba zgłoszeń nadużywania alkoholu i tym samym liczba osób, wobec których komisja skierowała wnioski o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

3.Źródło danych: przedstawione poniżej dane zostały opracowane na podstawie informacji uzyskanych od Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Zespołów Interdyscyplinarnych z terenu 6 gmin powiatu żuromińskiego.

	Rok 2017	**Rok 2018***
Liczba „Niebieskich Kart" jakie wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego w związku ze zjawiskiem przemocy	72	49
Liczba rodzin, którym Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił wsparcia z związku z występowaniem przemocy	78	42

*Dane do 1 grudnia 2018 r.

Z danych wynika, że spadła liczba Niebieskich Kart, jakie wpłynęły do Zespołów Interdyscyplinarnych w związku ze zjawiskiem przemocy w rodzinie. W związku z tym nieznacznie też spadła liczba rodzin, której Ośrodki Pomocy Społecznej udzieliły wsparcia.

Analizując powyższe dane można wnioskować, że zjawisko przemocy w rodzinie w powiecie żuromińskim mimo spadku zarówno interwencji Policji jak i wszczętych procedur Niebieskich Kart nadal jest dużym problemem. Przemoc jest zjawiskiem trudnym do oszacowania. Ofiary przemocy często to ukrywają fakt przemocy rzadko decydują się na specjalistyczną pomoc lub nie mają wiedzy, gdzie ją uzyskać. Powyższych danych nie należy zatem uważać za materiał pełny i odzwierciedlający stan rzeczywisty na terenie naszego powiatu. Na podstawie pozyskanych danych można jednak stwierdzić, że istnieje zasadność opracowania i realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc na terenie powiatu żuromińskiego.

2. Cel główny i cele szczegółowe

Głównymi założeniami programu jest powstrzymanie sprawców przemocy w rodzinie przed jej stosowaniem.

Cele szczegółowe:

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie,

- uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- zdobywanie i poszerzanie wiedzy na temat mechanizmów powstrzymywania przemocy w rodzinie,
- zdobywanie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

3. Opis realizacji programu

3.1. Beneficjenci programu i warunki uczestnictwa

Adresatami niniejszego programu są osoby stosujące przemoc domową, dlatego też podstawowym warunkiem przyjęcia do programu jest uznanie przez nich faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

Osobę stosującą przemoc w rodzinie, u której zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych kieruje się w pierwszej kolejności na terapię uzależnienia.

Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne kierowane będą w szczególności do:

- Osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, wobec których Sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary lub warunkowo zwolnił z odbycia reszty kary, zobowiązując je do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych,
- Osób stosujących przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, dla których oddziaływania korekcyjno – edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii,
- Osób, które w wyniku innych okoliczności zgłaszają się do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.

3.2 Czas realizacji programu

Program korekcyjno-edukacyjny na terenie powiatu żuromińskiego realizowany będzie w latach 2019-2025.

3.3 Sposób realizacji programu

Program korekcyjno – edukacyjny prowadzony będzie na terenie powiatu żuromińskiego w cyklach, w danym roku zakłada się zrealizowanie 1 cyklu programu. Realizacja programu uzależniona będzie od wysokości środków pozyskanych przez samorząd powiatowy z budżetu państwa na ten cel.

Przewiduje się prowadzenie zajęć w małych grupach kilku lub kilkunasto osobowych. Łączny czas programu powinien obejmować, co najmniej 60 godzin zajęć i nie więcej niż 120 godzin. Przerwy miedzy kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż tydzień.

Prowadzący opracuje szczegółowy harmonogram zajęć i przedstawi go do akceptacji Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie, przygotuje i podpisze z uczestnikami kontrakt, będzie prowadził ewidencję obecności i karty pracy z uczestnikiem, dokona również oceny końcowej uczestników oraz sporządzi po zakończeniu edycji programu sprawozdanie z realizacji programu.

3.4 Miejsce realizacji programu

Zakłada się, że oddziaływania korekcyjno – edukacyjne w ramach programu prowadzone będą na terenie powiatu żuromińskiego. Oddziaływania nie mogą być prowadzone w miejscach, w których udziela się pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. Miejsce prowadzenia oddziaływań będzie dostosowane do grupy odbiorców i wyznacza Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie.

4. Realizatorzy

Realizatorem programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie. Oddziaływania prowadzić może osoba, która spełniać będzie następujące warunki:

1) ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji;
2) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
3) mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Źródła finansowania

Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku , poz. 1390) środki na realizacje i obsługę programu korekcyjno – edukacyjnego zapewnia budżet państwa. Zakłada się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania w celu zwiększenia efektywności założeń programu.

6. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie efektów programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób, które zakończyły program będzie się odbywało między innymi poprzez:

- monitorowanie postępu zaplanowanych założeń, działań i rezultatów,

- monitorowanie zachowań związanych z przemocą u uczestników programu w trakcie jego trwania i do 3 lat po jego zakończeniu,

- objecie uczestników ankietami ewaluacyjnymi – przeprowadzenie badania ankietowego wśród sprawców zakwalifikowanych do programu przed rozpoczęciem programu oraz po zakończeniu działań korekcyjno – edukacyjnych,

- osobisty kontakt osób prowadzących program i rejestrację zmian zachodzących w zachowaniu sprawcy (sprawozdanie realizatorów) ,

- informacje uzyskane ze środowiska rodzinnego sprawcy, w tym od pokrzywdzonego,

- kontakt z pracownikami instytucji współpracującymi ze sprawcą w trakcie i po zakończeniu programu np. kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi, policją.

Celem monitoringu będzie sprawdzenie czy zaplanowane działania są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi będą rodziny osób stosujących przemoc. Do monitoringu i oceny skuteczności działań programowych niezbędna będzie współpraca z lokalnymi instytucjami tworzącymi system pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową.

7. Zagrożenia realizacji programu

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żurominie to ciąg działań adresowanych do wybranej, specyficznej grupy odbiorców, który wymaga zaangażowania środków rzeczowych, ludzkich i finansowych. Jego realizacja wiąże się nierozerwalnie z ryzykiem wystąpienia zjawisk czy działań, które mogą mieć negatywne skutki dla przebiegu całego programu lub jego poszczególnych części.

Pewne zagrożenia wiążą się z brakiem wystarczającej ilości zewnętrznych środków finansowych, od których realizacja programu jest zależna.

Najistotniejszym jednak zagrożeniem dla programu może być brak dostatecznego zainteresowania adresatów w uczestnictwie w jego działaniach.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Powiatu Żuromińskiego
mgr Mirosław Różański